

Vlada Republike Hrvatske je dana 10. veljače 2011. donijela [Uredbu o proglašenju Regionalnog parka Mura - Drava](#)

Tom Uredbom je čitav tok rijeke Mure i Drave sukladno Zakonu o zaštiti prirode zaštićen u kategoriji regionalnog parka. Ovo je ujedno i prvi regionalni park u Republici Hrvatskoj.

Obuhvaća poplavno područje formirano duž riječnih tokova, a uključuje i prijelazno područje s poljoprivrednim površinama i manjim naseljima uz rijeke sve do ušća Drave u Dunav kod Aljmaša.

Sukladno Zakonu o zaštiti prirode (Narodne Novine broj 70/05, 139/08 i 57/11), regionalni park je prostrano prirodno ili dijelom kultivirano područje kopna i/ili mora s ekološkim obilježjima međunarodne, nacionalne ili područne važnosti i krajobraznim vrijednostima karakterističnim za područje na kojem se nalazi.

Regionalni park Mura Drava se proteže kroz pet županija: Međimursku, Varaždinsku, Koprivničko-križevačku, Virovitičko - podravsku i Osječko - baranjsku županiju, u ukupnoj površini od 87.680,52 ha. Upravljanje Regionalnim parkom Mura - Drava će se obavljati putem koordinacije postojećih županijskih javnih ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na način da svaka javna ustanova upravlja dijelom regionalnog parka koji se nalaze unutar teritorija njene županije.

Osim toga budući Regionalni park Mura-Drava dio je jednog od najvažnijih Europskih riječnih ekosustava: poplavnog područja rijeka Drave, Mure i Dunava, a time je i dio najvećeg planiranog budućeg jedinstvenog riječnog prekograničnog UNESCO rezervata biosfere u Europi koji se će se protezati kroz nekoliko država i to kroz: Hrvatsku, Austriju, Sloveniju, Srbiju i Mađarsku.

Iz svega toga možemo zaključiti da su riječni tokovi Mure i Drave područja izuzetnih prirodnih vrijednosti i imaju značaj na regionalnom, nacionalnom i europskom nivou i čine cjelovito područje koje se, osim unutar teritorija Republike Hrvatske, proteže kao prekogranični riječni ekološki sustav u susjednim državama te u uzvodnim i nizvodnim zemljama slijeva.

Unutar granica Republike Hrvatske nalazi se središnji dio ovog riječnog sustava koji predstavlja jednu od najznačajnijih europskih zapadno istočnih okosnica zaštite prirode. Učinkovita zaštita na regionalnom i nacionalnom nivou podrazumijeva odgovarajuće režime zaštite u ostalim zemljama slijeva te koordinirano prekogranično upravljanje i europske standarde zaštite prirode.

Rijeke Mura i Drava područja su visoke biološke i krajobrazne raznolikosti te bogate geološke i kulturno-tradicijske baštine. Zaštita u kategoriji regionalnog parka omogućit će njihovo očuvanje, dopuštajući istodobno gospodarske aktivnosti te otvarajući novu perspektivu održivog razvoja.

Sukladno Uredbi o proglašenju Regionalnog parka Mura - Drava njegova ukupna površina unutar svih pet županija koje obuhvaća iznosi 87.680,52 ha. Udio po županijama je različit, a dio koji se nalazi na teritoriju Koprivničko-križevačke županije u odnosu na druge županije je:

Županija

Ukupno (ha)

Udio u površini parka %

Međimurska

16.962,54

19,40

Varaždinska

9.809,81

11,23

Koprivničko-križevačka

16.780,85

19,19

Virovitička

17.801,96

20,35

Osječko-baranjska

26.102,49

29,84

Ukupna površina:	87.680,52
-------------------------	------------------

Svrha zaštite ekosustava Regionalnog parka Mura-Drava je očuvanje prirodnih tipova staništa ugroženih na državnoj i europskoj razini, svih svojiti koje na njima obitavaju, očuvanje izuzetnih krajobraznih vrijednosti, geološke baštine te kulturno-tradicijske baštine.

Posebice su značajna vlažna staništa koja spadaju među najugroženija u Europi, a zaštićena su i na nacionalnoj razini: poplavne šume, vlažni travnjaci, mrtvi rukavci, napuštena korita, meandri, te sprudovi i strme odronjene obale, zatim izuzetno bogatstvo ornitofaune i ihtiofaune te druge brojne ugrožene i rijetke vrste na nacionalnom i europskom nivou kao i vrijedni specifični krajobrazni sklop koji gradira od prirodnog prostora uz same rijeke prema kulturnom antropogenom krajobrazu u rubnim dijelovima parka s dugim razvučenim naseljima.

Naselja unutar i u okolici parka predstavljaju njegov integralni dio te je ovom kategorijom zaštite potrebno osigurati i potaknuti njihov održivi razvoj kako bi se zaustavili trendovi smanjenja broja

stanovništva. Ljudska aktivnost je stvorila i očuvala veliki dio prirodnih vrijednosti zbog kojih se zaštita i predlaže, pa je zaštita u kategoriji regionalnog parka, koja dopušta gospodarske aktivnosti i s tog stanovišta adekvatna za ovaj prostor, te otvara nove mogućnosti za razvoj novih perspektiva održivog razvoja kao što su ekoturizam i ekološka poljoprivreda.

Očuvane prirodne obale Mure i Drave na teritoriju Koprivničko-križevačke županije, zajedno sa svojim biljnim i životinjskim svijetom tvore brojne krajobrazne raznolikosti i prepoznatljiv nizinski krajobraz rubnog dijela panonske nizine. Mala razvučena naselja žive u skladu s okolnom prirodom, rijekom, šumom, livadama i oranicama. Taj život u suglasju prirodnog i stvorenog dobra najveća je vrijednost kojoj su Drava i Mura temeljna okosnica. To područje obilježava značajna georaznolikost vezana uz raznolikost sedimenata pretežito kvartarne starosti (riječni šljunci, pijesci, eolski sedimenti – les) geomorfološke, hidromorfološke i hidrogeološke procese (oblikovanje i sprudova, meandara) u riječnom koritu, nalaze minerala (zlato) i paleontološke nalaze (fosilini sisavci), pojave ugljena, nafte i drugo. Zaštita georaznolikosti predstavlja osnovu za očuvanje biološke raznolikosti. Ove vrijednosti imaju značajan potencijal za razvoj geoturizma kao specifičan element ponude parka.

Osobito snažna povezanost ljudi i rijeke dovela je na ovom području do uspostave posebnog načina življenja uz rijeku s brojnim rekreativnim i tradicionalnim aktivnostima. Mura i Drava predstavljaju prirodni oslonac i kulturni identitet prostora koji se proteže kroz pet županija Republike Hrvatske (Medimurska, Varaždinska, Koprivničko-križevačka, Virovitičko-podravska i Osječko-baranjska), te u dvije susjedne države, Republiku Sloveniju i Republiku Mađarsku.

Usklađivanje gospodarskih osnova i razvojnih planova s potrebama zaštite prirode koje će se učinkovitije ostvariti po zaštiti prostora značajno će smanjiti konflikte u prostoru vezane uz održivo korištenje prirodnih dobara. Različite aktivnosti, poput uređivanja vodotoka, eksploatacije šljunka i pijeska iz korita rijeka, izgradnje elektrana, onečišćenje voda, krivolov, intenziviranje poljodjelstva, neki vidovi turizma i rekreativnih aktivnosti, ukoliko nisu adekvatno regulirane mogu ugroziti prirodne vrijednosti u ovom području. Za ptice su vrlo značajne same rijeke sa šljunkovitim i pjeskovitim sprudovima i otocima, niskom obalom i odronjenim strmim riječnim obalama te bi daljnje kanaliziranje rijeka moglo uništiti spomenuta staništa i time uzrokovati nestanak ptičjih vrsta vezanih za ta staništa.

Značajnu kulturnu i tradicijsku baštinu zatičemo na području budućeg Regionalnog parka Mura-Drava i u naseljima uz samu njegovu granicu. Arheološki lokaliteti, nepokretni objekti kao što su sakralni, svjetovni ili gospodarski objekti, pokretni objekti i predmeti te napoljetku, nematerijalni oblici i duhovno stvaralaštvo, od izuzetnog su regionalnog i nacionalnog značaja.

Bez sumnje se može zaključiti da ovaj prostor sadrži izuzetne ekološke i krajobrazne vrijednosti od regionalne, nacionalne i međunarodne važnosti. One su velikim dijelom nastale i očuvale se kroz djelovanje ljudi na ovom prostoru, a čine jedinstvenu cjelinu s izuzetno bogatom kulturnom i tradicijskom baštinom. Stoga je održivi gospodarski razvoj i napredak naselja i lokalnih zajednica ključni element za očuvanje ovog prostora.

Da bi se spriječilo uništavanje i degradacija biološke i krajobrazne raznolikosti Mure i Drave to je područje potrebno zaštititi kako bi se zaustavile aktivnosti koje prijete uništenju i nestanku prije svega značajnih staništa, a time i brojnih ugroženih i zaštićenih vrsta flore i faune.

S obzirom na utjecaj kontinuirane gospodarske i druge ljudske aktivnosti koje se odvijaju u području ekosustava rijeka Mure i Drave i njihovog usklađivanja sa zaštitom tog područja predložena zaštita tog područja u kategoriji regionalnog parka je najpogodnija jer istovremeno dopušta gospodarske aktivnosti, a istovremeno stvara i nove perspektive održivog razvoja, vezane uz ekološku poljoprivredu i ekoturizam. Izdavanjem uvjeta zaštite prirode za zahvate i gospodarske aktivnosti i osigurava se njihovo provođenje na način koji neće ugrožavati prirodne vrijednosti zbog kojih je taj prostor i zaštićen.

Hrvatske nevladine udruge s područja županija kroz koje se prostire budući Regionalni park Mura Drava, velikim dijelom udružene u savez udruga Dravska liga, te međunarodne nevladine udruge i organizacije (WWF-a, EuroNatur i IUCN) svojim višegodišnjim aktivnostima također su dale važan doprinos zaštiti tog područja.

Dio područja Regionalnog parka Mure-Drave na teritoriju Koprivničko-križevačke županije već posjeduju određeni stupanj zaštite, a to su:

- Posebni ornitološki rezervat Veliki Pažut

- Značajni krajobraz Čambina,

- Spomenik prirode Skupina stabala hrasta lužnjaka smještenih u parku koji okružuje zgradu šumarije Repaš

Također, velik dio područja je evidentiran je u prostorno planskoj dokumentaciji i kao potencijalno vrijedno prirodno područje koje se predviđa zaštititi u raznim kategorijama na temelju Zakona o zaštiti prirode.

Čitavo područje Regionalnog parka Mura-Drava zbog izuzetne vrijednosti za očuvanje biološke raznolikosti uvršteno i u ekološku mrežu Republike Hrvatske te će s najvećom vjerojatnošću u budućnosti postati i dio europske ekološke mreže NATURA 2000 i budućeg biosfernog rezervata Mura-Drava-Dunav.